Βόσπορος
Εύξεινος Πόντος
Ἰχθύς ἀποδημητικοί
Προποντίς

Μ. Βασιλείου
Ὁμιλία Ζ΄ εἰς τὴν Ἐξαήμερον
(Μεταφρ. «Ζωῆς» Ἀθ. 1934
(Ἀρχ. 10-7) σ. 122

Ἀκόμη δέ μερικοί ἐκ τῶν ἰχθύων εἶναι καί ἀποδημητικοί, καί ὡσάν νά στέλλωνται εἰς μετανάστευσιν ἀπό κοινόν βουλευτήριον, μέ ἕνα σύνθημα ὅλοι ἀναχωροῦν. Διότι ὅταν ἔλθῃ ὁ ὡρισμένος καιρός, πού πρέπει νά γεννήσουν, ἄλλοι ἀπό ἄλλους κόλπους μεταναστεύσαντες ἐπειδή διηγέρθησαν ἀπό τόν κοινόν τῆς φύσεως νόμον σπεύδουν πρός τήν βορεινήν θάλασσαν. Καί δύνασαι κατά τόν καιρόν τῆς ἀναβάσεώς των νά ἴδῃς τούς ἰχθῦς ἡνωμένους ὡσάν ἕνα ρεῦμα πού τρέχει διά τῆς Προποντίδος εἰς τόν Εὔξεινον Πόντον. Ποῖος τούς κινεῖ; Ποῖον πρόσταγμα βασιλικόν; Ποῖαι προκηρύξεις δημοσιευμέναι εἰς τήν ἀγοράν φανερώνουν τήν προθεσμίαν τῆς ἀναχωρήσεως; Ποῖοι εἶναι οἱ ξεναγοί πού τούς ὁδηγοῦν; Βλέπεις πῶς ἡ θεία διαταγή καταλαμβάνει τά πάντα καί ἐπεκτείνεται μέχρι τῶν μικροτάτων; Ὁ ἰχθύς δέν ἀντιλέγει εἰς τόν νόμον τοῦ Θεοῦ, οἱ ἄνθρωποι ὅμως δέν ἀνεχόμεθα τά σωτήρια διδάγματα. Μή καταφρονῇς τούς ἰχθῦς, ἐπειδή εἶναι ἐντελῶς ἄφωνοι καί ἄλογοι, ἀλλά νά φοβῆσαι μήπως εἶσαι ἀλογώτερος καί ἀπό αὐτούς, ὅταν ἀνθίστασαι εἰς τήν διαταγήν τοῦ δημιουργοῦ σου.

Ἄκουε ἀπό τούς ἰχθῦς, οἱ ὁποῖοι μέ αὐτά πού κάμνουν σχεδόν φωνάζουν, ὅτι ἐκτελοῦν τήν μακράν αὐτήν ἀποδημίαν διά τήν διατήρησιν τοῦ γένους. Δέν ἔχουν λογισμόν, ἔχουν ὅμως τόν νόμον τῆς φύσεως ἰσχυρῶς ἐντυπωμένον καί ὑποδεικνύοντα ὅ,τι πρέπει νά κάμουν. Ἄς μεταβῶμεν, λέγουν, εἰς τό βόρειον πέλαγος. Διότι ἐκεῖ τό ὕδωρ εἶναι γλυκύτερον τῆς ἄλλης θαλάσσης, ἐπειδή ὁ ἥλιος ἐπ' ὀλίγον χρόνον προσπίπτει ἐπί αὐτῆς, δέν τῆς ἀφαιρεῖ διά τῶν ἀκτίνων του ὅλον τό πόσιμον καί γλυκύ ὕδωρ. Εὐχαριστοῦνται δέ εἰς τά γλυκύτερα καί τά θαγλώσσια ζῶα· δι' αὐτό καί πρός τάς ὄχθας τῶν ποταμῶν κατοικοῦν πολλάκις καί προχωροῦν μακράν τῆς Θαλάσσης. διά τοῦτο προτιμοῦν ἀπό τούς ἄλλους κόλπους τόν Εὔξεινον Πόντον, διότι εἶναι κατάλληλος νά γεννήσουν εἰς αὐτόν καί νά μεγαλώσουν τά τέκνα των. Ὅταν δέ ἀπαλ[illegible] ἐπαρκῶς [illegible], ποῦ [illegible], ἀφοῦ ὅλα μαζί διατρέφουν εἰς τήν μέθοδον διαφοράν των. Πόσοι δέ εἶναι ὅλοι οἱ ξεχωριστοί, ἀκούσαμεν ἀπό τούς ἰχθῦς καίτοι δέν ὀλίγοι. Ἡ Βορεινή Θάλασσα, λέγουν εἶναι ἡ βαθεῖα καί ἐκτεθειμένη εἰς τάς ὁρμάς τῶν ἀνέμων, ἔχει δέ ὀλίγας ἀκτάς καί κατα[illegible]. διά τοῦτο καί οἱ ἄνεμοι εὐκόλως τήν ἀναταράττουν, εἰς τρόπον ὥστε καί ἡ ἄμμος τοῦ πυθμένος νά ἀναμιγνύεται μέ τά κύματα. Ἔχει εἶναι καί μεγάλα κατά τόν [illegible] [illegible] εἰς αὐτήν τά ὕδατα πολλῶν καί μεγάλων ποταμῶν [illegible], ἀφοῦ ἀνοίξαυσαν αὐτήν [illegible] κατά τό θέρος [illegible] τόν [illegible] καί τό κατώρυμον τοῦ βυθοῦ καί εἰς τά [illegible] μέρη. Καί ἀναμιγνύονται τοῖς σφοδροῖς ἀνέμοις τῶν Βορείων [illegible], ἀνέβουν εἰς τούς κόλπους τούς ὀλιγώτερον ταρασσομένους ὑπό τῶν ἀνέμων.

Τά εἶδα ἐγώ αὐτά, καί ἐθαύμασα τήν σοφίαν τοῦ Θεοῦ, ποῦ ὑπάρχει εἰς ὅλα

[Ἀνεγράφη ἀπό τό [illegible] [illegible] Καραλάδου Μπαζ[illegible]
Πρέδουν (Παζαρ) 26/9 Μαΐου 193[illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ